

לפני יו"ר ועדה, כבוד השופטת בדימוס ברכה סמסון
חברת ועדה – נגה גולדרינג, חינוך
חבר ועדה – מני כהן, עו"ס
נציגת שב"ס – רס"מ שמרית מלכה

המבקש ניסו שחם (אסיר)

נגד

המשיבה מדינת ישראל

החלטה

החלטה זו מותרת לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

האסיר כבן 64, נשוי +3, מרצה מאסר ראשון למשך 10 חודשים בגין עבירות בשמונה פרשות שונות כלפי שמונה שוטרות בהן הורשע בעבירה של הפרת אמונים, הטרדה מינית ומעשה מגונה. חויב בקנס בסך 7,500 ₪ ובפיצוי בסך 2,000 ₪. האסיר ללא הרשעות קודמות. העבירות בוצעו במשך שנים ארוכות בעת שהאסיר שימש בתפקידים בכירים במשטרת ישראל. בעת הגשת כתב האישום שימש בדרגת ניצב. העבירות בוצעו בעיקר בשנים 2007 ועד 2012.

מן הראוי לציין כי התיק הפלילי עבר מספר גלגולים. ביום 24.4.18 ניתן פסק הדין בתי"פ-31283-10-13 ובו הנאשם (אז) זוכה מהעבירה של מרמה והפרת אמונים שיוחסה לו בכתב האישום והורשע בעבירה של מעשה מגונה בפרשיה השישית. זוכה מיתר העבירות שיוחסו לו בפרשיות האחרות.

לאחר מספר ערעורים העניין הובא לפתחו של בית המשפט העליון ברע"פ 6477/20 אשר דן בשאלה:

"האם ניתן להרשיע נאשם בעבירת מרמה והפרת אמונים של עובד ציבור בשל דפוס התנהגות חוזר ונשנה שנהג בו, אף אם כל מעשה ומעשה שביצע – כשלעצמו – אינו מגבש עבירה פלילית?"

בדעת רוב נקבע כי התשובה לשאלה זו חיובית, כנגד דעת מיעוט אשר סברה כי התשובה שלילית. כפועל יוצא נדחתה הבר"ע שהגיש האסיר על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר הרשיע אותו בעבירות בגינו מרצה את מאסרו.

על פי הדוח הסוציאלי מיום 1.6.22 – האסיר בעל תואר ראשון ושני בהיסטוריה. שירות צבאי מלא ואחר כך התגייס למשטרת ישראל. בתפקידו האחרון היה מפקד מחוז ירושלים.

ביחסו לעבירות, לדבריו חלפו 10 שנים מהקשר האחרון שניהל. הדבר התגלה בעקבות פרסום מכתב אנונימי ימים ספורים אחרי שהשר הודיע לו כי הינו מועמד מוביל לתפקיד מפכ"לות, בעת

שפיקד על מחוז ירושלים. ההליך המשפטי ארך כ-10 שנים ולבסוף לאחר מספר ערעורים הוחלט על מאסרו בפועל.

בחינוך מתפקד כעוזר הוראה ללמידה פרטנית, מגלה מחויבות ואחריות במילוי תפקידו. לוקח חלק בשיבות בניין ובמרחב קהילתי.

בתחום הטיפולי נמצא בשיחות מעקב פרטניות אחת לשבוע. בשיחות הראשונות לקח אחריות על הרכיב העובדתי והודה בעבירותיו אך ניכר שמצמצם ממידת האחריות המצופה מקצין בכיר אשר נדרש להוות דוגמה אישית לפקודיו. חיפש הסברים ורציונלים לפיהם מדובר בקשרים בהסכמה שאינם מעניינו של האחר. בהמשך הצליח להגמיש עמדותיו ולהבין שאין המדובר ברמות מוסר סביב יחסים מחוץ לנישואים ואין המדובר בעניין פרטי, אלא במעשים שיש בהם כדי לפגוע בנורמות התנהגות המצופות משוטרים וקצינים ובשני מקרים חצה את הגבול וביצע מעשים שלא בהסכמה. עם הזמן הצליח לערוך התבוננות מעמיקה ולהבין שמדובר בהתנהגות פסולה. הצליח להבין שפעל וחשב באופן מעוות. מצר מאוד על השלכות המעשים, 3 מהנשים התגרשו בעקבות כך. מביע חרטה הנחוות ככנה וניתן להתרשם שקיימות היום תובנות רבות. מצליח להיתרם מאוד משיחות וטיפול, קשוב לנאמר ומצליח להגמיש ולהרחיב את דפוסי חשיבתו. חשוב לשמר את השיחות באמצעות תכנית בפקוח בשחרורו המוקדם.

לעניין מסוכנותו המינית של האסיר הוגשה חוות דעת מב"ן הקובעת כי מסוכנותו המינית של האסיר הינה נמוכה.

בתסקיר שירות המבחן מיום 6.12.18 נאמר בין היתר שהאסיר מסר כי לאורך שנים בהיותו בשירות המשטרה, נהג לקיים קשרים אינטימיים עם נשים. התייחס לקשרים אלה כהדדיים ולגייטימיים עם נשים בוגרות. נוקט בגישה של רציונליזציה למעשיו. מתקשה לקבל את הכרעת הדין ואינו פנוי לביקורת עצמית של התנהגות.

רש"א מצאה את האסיר בלתי מתאים לתכנית שיקומית. במעמד בדיקת ההתאמה ביטא מודעות ל"פן המוסרי". הביע חרטה על הפגיעה בקורבנותיו, אשתו, ילדיו, סביבת העבודה ועצמו. לתפיסתו לא חצה את הרף הפלילי ורואה בעבירות "אפיזודה חולפת". הוא לא ידע שמעשיו פליליים, "אין עונשין בטרם מזהירים". לא סבור שקיימת בעיה, מעוניין להמשיך בשיחות, מטופל שנים רבות, אין לו קשרים עם נשים. שלל נזקקות לטיפול בכל תחום שהוא ובפרט בנושא עבירותיו. הוא ואשתו נתרמו מטיפול זוגי שעבר טרם כניסתו למאסר ושלל צורך בהמשך טיפול לאחר השחרור. אינו מגלה מודעות לכלל המניעים שבבסיס עבירותיו ולדפוסי אישיותו הבעייתיים. טען לעיוות דין. זקוק לכברת דרך טיפולית על מנת שיגלה הבנה לחומרת מעשיו ולהשלכותיהם ויגלה מודעות לגורמי סיכון אישיים להתנהגות פוגענית מכל סוג. האסיר מבטל ומייתר את הצורך בכך. עמדותיו ותפיסתו אינן מהוות בסיס לעבודה טיפולית.

גורמי הטיפול הגישו עדכון לדוח הסוציאלי (מיום 11.7.22) לאחר שהאסיר הופגש עם נציג רש"א. במהלך הפגישה האסיר לא הצליח להציג נזקקות טיפולית ולכן לא נמצא מתאים לתכנית שיקום

בפיקוח רש"א. לדברי האסיר, במהלך הפגישה ציין כי עבר טיפול לפני תחילת מאסרו וכן במאסרו, מביע חרטה וכיום אינו זקוק להמשך טיפול. הסביר כי חש צורך להתגונן ולהציג עצמו באור חיובי, חש מבוכה והתקשה לדבר על חלקיו הפוגעניים. ניתן להסיק כי מתקשה להיפתח מול דמויות שאינו מכיר ולא להציג את חולשותיו או דפוסיו כפי שעשה מול גורמי טיפול.

משטרת ישראל אינה מתנגדת לשחרור. האסיר מסווג ב/2, משולב בסבב חופשות, ללא מידע מודיעיני.

האסיר ללא עבירות משמעת או שלילת טובות הנאה. יצא עד כה לשתי חופשות, האחרונה ב- 10.6.22. התקבל עדכון מנציגת שב"ס בוועדה לפיו האסיר יצא לחופשה נוספת ביום 8.7.22.

האסיר הגיש תכנית שיקומית שנערכה על ידי "התחלה חדשה" הכוללת טיפול פרטני אינטנסיבי בתדירות של פעמיים בשבוע עם מטפל ייעודי מומחה לטיפול בתחום הפגיעות המיניות. האסיר התחייב להשלים את הטיפול עד תומו, גם אם יידרש להמשיכו מעבר לתקופת השחרור המוקדמת. הואיל והאסיר גמלאי ונכה לא הוצגה תכנית תעסוקה. בשונה מהתרשמותו של נציג רש"א, ההתרשמות של עורכי התכנית הייתה מלקיחת אחריות מלאה על מעשיו של האסיר. שאלת האשמה הפלילית נדונה בבית המשפט העליון אשר קבע תקדים בעניינו. בהחלטה הוצגה דעת מיעוט אשר סברה כי מעשיו אינם מגיעים לכדי הרף הפלילי. עמדותיו ותפיסתו כלפי האשמה הפלילית אינן סותרות את לקיחת האחריות המלאה על מעשיו אותה ביטא גם בפני עורכי התכנית וגם בפני גורמי הטיפול בכלא. האסיר בר שיקום ובעל מוטיבציה אותנטית להשתקם ולהמשיך את העבודה הטיפולית.

הוגשה עמדתה של עדת התביעה השביעית, אשר אינה מתנגדת לשחרורו המוקדם של האסיר, ולא ניתן היה להשיג את עמדתה של עדת התביעה השישית.

הוצג מידע מודיעיני של שב"ס הכולל שתי ידיעות של הזמת כוונות שליליות והלכי רוח מהעת האחרונה שאין לתת להן משקל של ממש.

האסיר הציג בין היתר תעודת נכה וכן הציג התכתבות בין האסיר לבין אחת מנפגעות העבירה אשר הוגשה במסגרת ההליך הפלילי ובו היא מאחלת לו הצלחה במשפט.

בין היתר נטען בפנינו שהאסיר לא עבר טיפול בכלא מלבד שיחות פרטניות.

לעניין זה מן הראוי לציין, כי מבדיקה שערכנו באמצעות נציגת שב"ס בוועדה עם סגנית ראש תחום טיפול רב-כלאי קרן קיבנסון עולה, כי ככלל אסיר שרמת מסוכנותו נקבעה על ידי מב"ן כנמוכה, לא ישולב בטיפול ייעודי לעברייני מין. אין לומר שהאסיר לא עבר טיפול כלשהו, האסיר עבר טיפול במאסרו של שיחות מעקב פרטניות אחת לשבוע, על פי החלטת גורמי הטיפול.

אין מחלוקת בין הצדדים שהקנס והפיצוי שהוטלו על האסיר שולמו.

בעדותו בפנינו האסיר הביע חרטה מלאה על כל מעשיו, לקח אחריות עליהם והסביר שלא קיבל את דעת נציג רש"א.

לאחר ששקלנו את מכלול נסיבותיו של האסיר הגענו לכלל דעה שהאסיר ראוי לשחרור מוקדם.

מדובר באסיר שזהו מאסרו הראשון ואין לחובתו הרשעות קודמות. התנהגותו בכלא הייתה תקינה. אין לחובתו עבירות משמעת או שלילת טובות הנאה והמידע המודיעיני שהוצג אינו בעל משקל. האסיר מצוי בסבב חופשות, יצא לחופשה אחרונה ביום 8.7.22. האסיר שיתף פעולה בתחום החינוך וכן בתחום הטיפולי. בסיכום חוות הדעת של גורמי הטיפול צוין כי האסיר הצליח לערוך התבוננות מעמיקה ולהבין שמדובר בהתנהגות פסולה, מביע חרטה הנחוות ככנה. גם אנו התרשמנו כי האסיר הביע חרטה על מעשיו ולוקח אחריות עליהם. מב"ן קבע כי מסוכנותו המינית של האסיר נמוכה. האסיר הציג תכנית שיקומית פרטית שהינה תכנית ראויה. לכך יש להוסיף כי הוצגה עמדת נפגעת עבירה אחת אשר לא התנגדה לשחרור ונפגעת נוספת, לא ניתן היה לקבל את עמדתה.

אנו ערים לכך שרש"א לא מצאה את האסיר מתאים לתכנית שיקומית, בעיקר נוכח העובדה שהאסיר שלל נזקקות טיפולית בכל תחום ובפרט בנושא עבירותיו.

בעניין זה אנו סבורים כי אין לתת משקל מכריע לכך שהאסיר לא הביע נזקקות טיפולית בפני נציג רש"א ואין להסיק מכך שהאסיר לא יוכל להיתרם מהתכנית השיקומית שהוצגה.

עובדה נוספת הראויה לציון הינה שהאסיר היה משוחרר למעלה מעשור מאז ביצוע העבירות ועד לתחילת מאסרו, ולא נטען שבתקופה זו עבר עבירה כלשהי או שלא קיים את תנאי שחרורו.

שוכנענו שהאסיר מתחרט על מעשיו, לוקח אחריות וגורם ההרתעה הן של ההליך המשפטי הארוך והן של ריצוי מאסר בפועל, יש בהם כדי להפחית במידה מספקת את מסוכנותו של האסיר לציבור, וזאת בנוסף לקביעת מב"ן לפיה מסוכנותו המינית נמוכה.

לכך יש להוסיף את האינטרס הציבורי לפיו האסיר ישוחרר בתנאים, בפיקוח, בטיפול ובמעקב הוועדה, ולא ישוחרר בעוד חודשים ספורים ללא תנאים כלשהם.

לאור האמור לעיל אנו מורים על שחרורו המוקדם של האסיר בתנאים שנקבעו בהחלטת הוועדה
ובהתאם לתכנית השיקום.

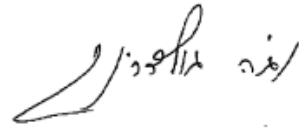
ניתנה והודעה היום ט"ו תמוז תשפ"ב, 14/07/2022 במעמד הנוכחים.

הגב' ברכה סמסון, שופטת בדימוס

מר מני כהן,
חבר ועדה

גב' נגה גולדרינג,
חברת ועדה

רס"מ שמרית מלכה,
נציגת שב"ס